

Δολοφονήθηκαν, παρακολουθούνται και μηνύονται: απαιτείται αποφασιστική δράση για την προστασία των δημοσιογράφων και τη διάσωση της ελευθερίας του Τύπου στην Ελλάδα

Η ελληνική δημοσιογραφία απειλείται σταθερά από τις επιπτώσεις του σκανδάλου των παρακολουθήσεων (Predatorgate), την ανεξιχνίαστη δολοφονία ενός δημοσιογράφου, τις καταχρηστικές αγωγές, αλλά και από οικονομικές και πολιτικές πιέσεις. Σε συνέχεια αποστολής στην Αθήνα, οκτώ διεθνείς οργανισμοί καλούν σήμερα την ελληνική κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό να επιδείξουν πολιτικό θάρρος και να λάβουν επείγοντως συγκεκριμένα μέτρα που θα στοχεύουν στη βελτίωση του κλίματος για την ανεξάρτητη δημοσιογραφία και τη διάσωση της ελευθερίας του Τύπου.

Αν και η Ευρώπη έχει συγκλονιστεί από τις αποκαλύψεις της στοχοποίησης Ελλήνων δημοσιογράφων με κακόβουλο λογισμικό και τη δολοφονία του βετεράνου δημοσιογράφου του αστυνομικού ρεπορτάζ Γιώργου Καραϊβάζ το 2021, οι εγχώριες αρχές – αν και υποστηρίζουν στα λόγια τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέρ της ελευθερίας του Τύπου – έχουν πράξει ελάχιστα για να διορθώσουν τα προβλήματα.

Μετά τις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές και τον σχηματισμό της νέας κυβέρνησης, οι οργανώσεις μας πραγματοποίησαν μια κοινή αποστολή στην Αθήνα για να αναλύσουν τους βαθύτερους λόγους της πρόσφατης διάβρωσης της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και να εξετάσουν τις δυνατότητες βελτίωσης.

Μεταξύ 25 και 27 Σεπτεμβρίου 2023, συναντήθηκαν με μια σειρά μέσων ενημέρωσης – του ευρύτερου δυνατού φάσματος συντακτικών γραμμών – με αξιωματούχους διαφόρων κρατικών φορέων και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Η αντιπροσωπεία αποτελούνταν από τα έξι μέλη της **Ομάδας Ταχείας Ανταπόκρισης για την Ελευθερία των Μέσων Ενημέρωσης (MFRR)**: το **ARTICLE 19 Europe**, το **Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ελευθερία του Τύπου και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ECPMF)**, η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Δημοσιογράφων (EFJ), η **Free Press Unlimited (FPU)**, το **Διεθνές Ινστιτούτο Τύπου (IPI)** και το **Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa (OBCT)** - ενώ προστέθηκαν η **Επιτροπή για την Προστασία των Δημοσιογράφων (CPJ)** και οι **Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα (RSF)**.

Η αποστολή εντόπισε **τέσσερις σημαντικές συστημικές προκλήσεις** για την ελευθερία του Τύπου στην Ελλάδα, οι οποίες συνδυαστικά συμβάλλουν στη δυσπιστία μεταξύ των δημοσιογράφων και της κυβέρνησης και στη δημιουργία ενός τοξικού και επικίνδυνου περιβάλλοντος για την κριτική και ανεξάρτητη δημοσιογραφία: αυθαίρετες παρακολουθήσεις,

απειλές κατά της ασφάλειας των δημοσιογράφων, καταχρηστικές αγωγές, καθώς και οικονομικές και πολιτικές πιέσεις.

Η λήψη συγκεκριμένων μέτρων που προτάθηκαν από την αντιπροσωπεία και η συμμόρφωση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα θα επιτρέψει στην κυβέρνηση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη να προβεί σε μια σαφή επίδειξη πολιτικής δέσμευσης για τη βελτίωση της ελευθερίας του Τύπου στην Ελλάδα και να ανανεώσει την εμπιστοσύνη της δημοσιογραφικής κοινότητας.

Παροχή εγγυήσεων κατά των αυθαίρετων παρακολουθήσεων και τιμωρία αυτών

Μεταξύ 2020 και 2022, ορισμένοι δημοσιογράφοι και ιδιοκτήτες μέσων ενημέρωσης τέθηκαν υπό παρακολούθηση από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ), η οποία ελέγχεται από το Γραφείο του Πρωθυπουργού, με το πρόσχημα της προστασίας της εθνικής ασφάλειας.

Επίσης, ορισμένοι έπεσαν θύματα παράνομης παρακολούθησης μέσω του ισχυρού κατασκοπευτικού λογισμικού Predator. Αν και υποβλήθηκαν πολυάριθμες καταγγελίες, δεν έχει ακόμη απονεμηθεί δικαιοσύνη για αυτές τις σοβαρές περιπτώσεις παραβίασης της ατομικής ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου των δημοσιογραφικών πηγών, ακρογωνιαίου λίθου της ελευθερίας του Τύπου.

Παρά τις προειδοποιήσεις μας και τις [συγκεκριμένες προτάσεις μας](#), η νομοθεσία που ρυθμίζει τις παρακολουθήσεις έχει υποστεί μόνο μικρές διακοσμητικές αλλαγές ή αλλαγές που έχουν σχεδιαστεί για να επιτρέψουν στην κυβέρνηση να αποφύγει τον έλεγχο. Σύμφωνα με τις [συστάσεις](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την εκτεταμένη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ζητάμε:

- Η κυβέρνηση και το κοινοβούλιο να υιοθετήσουν επείγοντως τροποποιήσεις της νομοθεσίας, οι οποίες θα υποχρεώνουν τους αρμόδιους εισαγγελείς να παρέχουν αιτιολόγηση για κάθε παρακολούθηση που πραγματοποιείται προς το συμφέρον της εθνικής ασφάλειας, η οποία θα επιτρέπει τον κατάλληλο έλεγχο της νομιμότητας και της αναλογικότητάς της, θα δημιουργούν ανεξάρτητη και αποτελεσματική δικαστική εποπτεία, θα επιτρέπουν την αποτελεσματική πρόσβαση σε πληροφορίες από τα πρόσωπα που αποτελούν στόχο παρακολούθησης, καταργώντας το αυθαίρετο χρονικό όριο των τριών ετών και επαναφέροντας την αποκλειστική αρμοδιότητα της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ), και θα θεσπίζουν ειδικές εγγυήσεις για τους δημοσιογράφους.
- Η κυβέρνηση να προτείνει γρήγορα και η Πρόεδρος της Δημοκρατίας να εκδώσει το σχετικό διάταγμα – όπως ορίζει ο νόμος – που θα ρυθμίζει τη χρήση των κατασκοπευτικών λογισμικών από το κράτος, εφαρμόζοντας παράλληλα τις προαναφερθείσες εγγυήσεις.
- Η Ελληνική Δικαιοσύνη να εξετάσει και να αποφανθεί για τις παράνομες παρακολουθήσεις των επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης με γρήγορο, ανεξάρτητο και διαφανή τρόπο, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που προκύπτουν από τις δημοσιογραφικές έρευνες και να αντιμετωπίσει τις συγκεκριμένες περιπτώσεις ως κακουργήματα (και όχι ως πλημμελήματα που παραγράφονται μετά από πέντε χρόνια).

- Η κυβέρνηση και το κοινοβούλιο να αποφύγουν τη λήψη μέτρων που αποδυναμώνουν τη λειτουργική ανεξαρτησία της ΑΔΑΕ και να διασφαλίσουν ότι η αρχή είναι ελεύθερη να εκτελέσει την λειτουργία της να διερευνήσει τις υποκλοπές χωρίς πολιτικές πιέσεις.

Ανάληψη εφαρμόσιμης δράσης κατά της ατιμωρησίας για εγκλήματα κατά δημοσιογράφων

Με σοβαρότερο παράδειγμα την ανεξιχνίαστη δολοφονία του δημοσιογράφου του αστυνομικού ρεπορτάζ Γιώργου Καραϊβάζ, η αποστολή αυτή διαπιστώνει ότι οι επιθέσεις κατά δημοσιογράφων στην Ελλάδα εξακολουθούν να μένουν ατιμώρητες σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις. Χαιρετίζουμε τη σύλληψη δύο υπόπτων τον Απρίλιο του 2023 σε σχέση με τη δολοφονία του Καραϊβάζ, ωστόσο η υπόθεση παραμένει σε καθεστώς ατιμωρησίας, καθώς οι μεσάζοντες και ηθικοί αυτουργοί δεν έχουν συλληφθεί και δεν έχουν εκδοθεί καταδικαστικές αποφάσεις.

Αυτή η καθυστέρηση στην εξασφάλιση της δικαιοσύνης στέλνει ένα ανησυχητικό μήνυμα ότι η ατιμωρησία για τη δολοφονία δημοσιογράφων είναι ανεκτή. Άλλες έρευνες για σοβαρές σωματικές επιθέσεις κατά δημοσιογράφων έχουν ακολουθήσει παρόμοια πορεία, όπως η δολοφονία του Σωκράτη Γκιόλια το 2010 και οι [έντεκα σωματικές επιθέσεις](#) σε εγκαταστάσεις μέσων ενημέρωσης και σε σπίτια δημοσιογράφων από το 2019. Δύο ακόμη πρόσφατες βιοπραξίες κατά των δημοσιογράφων [Γιώργου Παπαχρήστου](#) (Τα Νέα) και [Κώστα Βαξεβάνη](#) (Documento), υπογραμμίζουν την ανάγκη για επείγουσα δράση.

Μετά από συναντήσεις με διάφορους κυβερνητικούς αξιωματούχους, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι δεν έχουν ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα για την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης. Πλήρη στοιχεία για τις επιθέσεις κατά δημοσιογράφων δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό και δεν φαίνεται να υπάρχει συγκεκριμένο πρωτόκολλο για τη διερεύνηση εγκλημάτων κατά δημοσιογράφων. Η σύσταση της ειδικής ομάδας (task force) για την προστασία των δημοσιογράφων είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά απαιτεί επαρκείς πόρους, χρονοδιάγραμμα και την απαιτούμενη πολιτική υποστήριξη για να είναι αποτελεσματική. Οι πληροφορίες σχετικά με τους λόγους για τους οποίους οι έρευνες αυτών των υποθέσεων δεν οδηγούν σε καταδικαστικές αποφάσεις παραμένουν στη διάθεση μεμονωμένων εισαγγελέων και οι εποπτικές αρχές δεν έχουν προτεραιοποιήσει αυτό το ζήτημα.

Σύμφωνα με τη [νομολογία](#) του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τη [σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ασφάλεια των δημοσιογράφων](#), ζητάμε:

- Η Εισαγγελία να διαθέσει πρόσθετους πόρους και να ζητήσει τη συνδρομή διεθνών οργανισμών, όπως η Europol, στην υπόθεση της δολοφονίας του Γιώργου Καραϊβάζ,
- Το κοινοβούλιο και η κυβέρνηση, ιδίως τα υπουργεία Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, να δώσουν προτεραιότητα και να δεσμευτούν για την άμεση, αποτελεσματική και ανεξάρτητη διερεύνηση των εγκλημάτων κατά δημοσιογράφων, αφιερώνοντας πρόσθετους πόρους και προσωπικό σε αυτές τις υποθέσεις, αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη φύση τους και τον αντίκτυπό τους στη δημόσια σφαίρα,

- Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου να αναθέσει ανεξάρτητη αξιολόγηση όλων των ανεπίλυτων υποθέσεων επιθέσεων κατά δημοσιογράφων, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων που αφορούν αστυνομική βία, τα συμπεράσματα της οποίας θα πρέπει να δημοσιοποιηθούν,
- Ο νεοσύστατος Εκπρωσώπου Τύπου της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην τακτική διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις έρευνες, ώστε να αποκατασταθεί η πίστη στη δέσμευση για απονομή δικαιοσύνης και να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια σχετικά με τις διεξαγόμενες έρευνες, ιδίως προς τα θύματα και τις οικογένειές τους,
- Η task force να δώσει προτεραιότητα στη δημιουργία μιας πλατφόρμας καταγραφής στην οποία θα καταγράφονται και θα παρακολουθούνται όλες οι επιθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών επιθέσεων και απειλών.

Καταχρηστικές δίκες, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPPs)

Όταν οι Έλληνες δημοσιογράφοι κάνουν ρεπορτάζ που αγγίζουν ισχυρά επιχειρηματικά και πολιτικά συμφέροντα, ελλοχεύει το ενδεχόμενο να αντιμετωπίσουν καταχρηστικές ή επιπόλαιες νομικές ενέργειες. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, ακούσαμε από αρκετούς δημοσιογράφους οι οποίοι αντιμετωπίζουν στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPPs) και άλλες καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες από πολιτικούς και επιχειρηματίες που κατηγορούν τους δημοσιογράφους για δυσφήμιση ή για παράβαση άλλων νόμων, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Δεδομένων (GDPR), για τα ρεπορτάζ τους σχετικά με πολιτικές υποθέσεις, περιβαλλοντικά εγκλήματα, διαφθορά και άλλα θέματα δημοσίου συμφέροντος.

Αυτή η οπλοποιημένη κατάχρηση του αστικού και ποινικού νομικού συστήματος δεν εξυπηρετεί την αναζήτηση αναλογικής νομικής επανόρθωσης, αλλά μάλλον τη φίμωση των επικριτικών φωνών, δεσμεύοντας οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καθώς οι δημοσιογράφοι και οι εφημερίδες πρέπει να ξοδεύουν υπερβολικά πολύ χρόνο στα δικαστήρια για να υπερασπιστούν τις αβάσιμες κατηγορίες. Ειδικά για τα μικρότερα μέσα και τους ανεξάρτητους δημοσιογράφους, τα SLAPPs αποτελούν υπαρξιακή απειλή, καθώς συχνά η αποζημίωση που τους ζητείται υπερβαίνει κατά πολύ τους πόρους τους, γεγονός που επιδεινώνει περαιτέρω το επιδιωκόμενο πάγωμα του λόγου (chilling effect) πέραν του στοχοποιημένου δημοσιογράφου.

Ζητάμε από:

- Την κυβέρνηση, το κοινοβούλιο και τα δικαστικά όργανα να λάβουν αποτελεσματικά, κατάλληλα και αναλογικά μέτρα για την αντιμετώπιση προδήλως αβάσιμων ή καταχρηστικών δικαστικών διαδικασιών κατά της συμμετοχής του κοινού, σύμφωνα με τη [Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Απριλίου 2022 σχετικά με την προστασία των δημοσιογράφων και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συμμετέχουν στο δημόσιο βίο από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες](#),

- Η κυβέρνηση να παράσχει διαφάνεια σχετικά με τα μέτρα που έλαβε, δημοσιεύοντας την επικείμενη έκθεσή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της Σύστασης του Απριλίου 2022,
- Η κυβέρνηση και το κοινοβούλιο να διασφαλίσουν ότι οι τροποποιήσεις των κανόνων που ισχύουν για την ποινική δυσφήμιση δεν θα έχουν ακούσια αρνητικό αντίκτυπο στην ελευθερία του Τύπου και να εξασφαλίσουν επαρκή χρόνο για δημόσιο διάλογο και διαβούλευση με ελληνικούς και διεθνείς ενδιαφερόμενους φορείς, ώστε να παράσχουν τη γνώμη τους σχετικά με τις σχετικές νομοθετικές αλλαγές.

Ανεξαρτησία και πλουραλισμός των μέσων ενημέρωσης

Το ελληνικό οικοσύστημα των μέσων ενημέρωσης εξακολουθεί να υποφέρει από πολλαπλές μακροχρόνιες και συστημικές προκλήσεις που επηρεάζουν αρνητικά το τοπίο για την ανεξάρτητη δημοσιογραφία και την ελευθερία του Τύπου. Πολλά από αυτά τα ζητήματα μπορούν να αποδοθούν στην παρατεταμένη οικονομική κρίση της χώρας, η οποία αποδυνάμωσε σοβαρά την αγορά των μέσων ενημέρωσης και εμβάθυνε την τοξική διαπλοκή τους με τα κατεστημένα πολιτικά και επιχειρηματικά συμφέροντα.

Ενώ η αγορά των μέσων ενημέρωσης παραμένει συνωστισμένη, η πολιτική πόλωση είναι βαθιά ριζωμένη και ο πλουραλισμός των μέσων ενημέρωσης είναι αδύναμος. Η ιδιοκτησία των μεγάλων έντυπων και τηλεοπτικών καναλιών από οικογένειες και μεγαλοεφοπλιστές, πολλοί από τους οποίους έχουν πολιτικές διασυνδέσεις και διασταυρούμενα συμφέροντα (cross-ownership) σε επιχειρήσεις που εξαρτώνται από κρατικές αναθέσεις, εκθέτει τα μέσα αυτά σε πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων και αποδυναμώνει τη συντακτική τους ανεξαρτησία.

Ως αποτέλεσμα, αν και οι άμεσες πράξεις λογοκρισίας είναι σπάνιες, η αυτολογοκρισία είναι διαδεδομένη στο δημοσιογραφικό επάγγελμα και ορισμένα θέματα θεωρούνται ευρέως απαγορευμένα.

Η οικονομική επισφάλεια των δημοσιογράφων στην Ελλάδα που προκαλείται από τους χαμηλούς μισθούς και την αδύναμη προστασία του κλάδου καθιστά τους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης πιο ευάλωτους στις εκδοτικές πιέσεις. Οι οικονομικές αδυναμίες στην αγορά των μέσων ενημέρωσης κάνουν τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης ευάλωτα στον έλεγχο από συμφέροντα.

Ενώ η κυβέρνηση για να προσπαθήσει να αντιμετωπίσει αυτά τα ζητήματα έχει εφαρμόσει αρκετές ρυθμιστικές και νομικές μεταρρυθμίσεις τα τελευταία χρόνια, μέχρι στιγμής ο αντίκτυπός τους παραμένει ασαφής. Οι θετικές αλλαγές περιλαμβάνουν το νέο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ) και το Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ), τα οποία αποσκοπούν στη βελτίωση της διαφάνειας της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της πραγματικής ιδιοκτησίας. Σύμφωνα το νέο σύστημα, τα μέσα ενημέρωσης που δεν είναι εγγεγραμμένα σε αυτούς τους φορείς δεν δικαιούνται να επωφεληθούν από την κρατική διαφήμιση. Η Επιτροπή Δεοντολογίας και η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης αποτελούν επίσης μια νέα προσέγγιση, η οποία ελπίζουμε ότι θα έχει θετικό αντίκτυπο στη βελτίωση της δεοντολογίας των μέσων

ενημέρωσης. Η μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά την κατανομή της κρατικής χρηματοδότησης στα μέσα ενημέρωσης είναι επίσης απαραίτητη. Ωστόσο, η άμεση εμποπτεία της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης (ΕΡΤ) και του Αθηναϊκού-Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ) από το γραφείο του Πρωθυπουργού εξακολουθεί να δημιουργεί ερωτήματα σχετικά με την ανεξαρτησία των δύο δημόσιων φορέων μέσω ενημέρωσης, παρά τις φαινομενικές διασφαλίσεις. Η ανεξαρτησία και η αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) παραμένει υπό αμφισβήτηση.

Ενώ η χώρα διαθέτει μια μικρή αλλά άκρως επαγγελματική ομάδα ανεξάρτητων και ερευνητικών μέσων ενημέρωσης που δημοσιεύουν ζωτικής σημασίας δημοσιογραφία δημοσίου συμφέροντος, τα μέσα αυτά παραμένουν απομονωμένα στις παρυφές του μιντιακού τοπίου και στερούνται συστημικής υποστήριξης. Ο συνδυασμός αυτών των πολυάριθμων προκλήσεων σημαίνει ότι η ελληνική δημοσιογραφία αντιμετωπίζει κρίση αξιοπιστίας, καθώς η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες της ΕΕ με το [χαμηλότερο επίπεδο εμπιστοσύνης των πολιτών στα μέσα ενημέρωσης](#). Οι προκλήσεις του πλουραλισμού και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης είναι από τις πιο σύνθετες για να αντιμετωπιστούν και οποιαδήποτε θετική εξέλιξη στην Ελλάδα θα απαιτήσει δράση και υπευθυνότητα από τους δημοσιογράφους και τα μέσα ενημέρωσης, με την υποστήριξη των συνδικάτων, που θα υποστηρίζονται από ισχυρή πολιτική βούληση από την κυβέρνηση.

Για να ξεκινήσει αυτή η διαδικασία, η κυβέρνηση θα πρέπει:

- να λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την καλύτερη ρύθμιση της δίκαιης και χωρίς διακρίσεις κατανομής της κρατικής διαφήμισης στα μέσα ενημέρωσης με διαφάνεια και με βάση αυστηρά και δημόσια διαθέσιμα κριτήρια,
- να επιβάλει την πλήρη εφαρμογή της διαφάνειας της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης στην Ελλάδα με ένα προσβάσιμο και τακτικά επικαιροποιημένο μητρώο ιδιοκτησίας για όλες τις μορφές μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της πραγματικής ιδιοκτησίας,
- Σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς των μέσων ενημέρωσης, να αναπτύξει μεταρρυθμίσεις με στόχο τη διασφάλιση της ανεξάρτητης δημοσιογραφίας σύμφωνα με τις διατάξεις που περιγράφονται στην προτεινόμενη Ευρωπαϊκή Πράξη για την Ελευθερία των Μέσων Ενημέρωσης (EMFA).

Η κοινότητα των μέσων ενημέρωσης θα πρέπει:

- να στηρίξει την εκκρεμούσα σύσταση ενός ανεξάρτητου αυτορρυθμιζόμενου Συμβουλίου Μέσων Ενημέρωσης για την ενίσχυση της τήρησης της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, διασφαλίζοντας ότι η σύνθεση του οργάνου αυτού είναι πλουραλιστική και αντιπροσωπευτική,
- Στα μέσα ενημέρωσης που ανήκουν σε μεγάλα και πολιτικά συνδεδεμένα εμπορικά συμφέροντα, ιδίως στα παραδοσιακά ραδιοτηλεοπτικά και έντυπα μέσα ενημέρωσης, οι δημοσιογράφοι και οι συντάκτες θα πρέπει να θεσπίσουν αυστηρές εσωτερικές διασφαλίσεις για την αποτροπή κάθε μορφής παρέμβασης των ιδιοκτητών και άλλων πολιτικών και επιχειρηματικών συμφερόντων, προστατεύοντας παράλληλα τη

συντακτική ανεξαρτησία και τις δημοσιογραφικές ελευθερίες και αποθαρρύνοντας την αυτολογοκρισία.

Οι ενώσεις δημοσιογράφων θα πρέπει:

- να ενισχύσουν τη συνεργασία για τον αγώνα υπέρ των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των δημοσιογράφων, καθώς και τις συλλογικές συμβάσεις για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και των εργασιακών δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης,
- να συνεχίσουν να υποστηρίζουν και να συμβάλλουν στο έργο της κυβερνητικής Ομάδας Δράσης (task force), πιέζοντας παράλληλα το όργανο να είναι πιο φιλόδοξο στην προσέγγισή του για την ενίσχυση της ασφάλειας των δημοσιογράφων και τη βελτίωση της ευρύτερης κατάστασης για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης.

Μια λεπτομερής έκθεση με εκτεταμένες συστάσεις θα δημοσιευθεί τις προσεχείς εβδομάδες, τόσο στα ελληνικά όσο και στα αγγλικά, και θα κοινοποιηθεί στους εγχώριους ενδιαφερόμενους φορείς και στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Μετάφραση: Βασίλης Παναγιώτοπουλος